

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2943/05
24.01.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Slijepčevića, predsednika veća, Nadežde Radević, Slobodana Spasića, Ljiljane Ivković-Jovanović i Snežane Andrejević, članova veća, u parnici tužioca AA, koga zastupa AB, advokat, protiv tuženih BB i maloletnog VV, čiji je zakonski zastupnik majka BB, koje zastupa BA, advokat, radi osporavanja očitstva, odlučujući o reviziji tužioca protiv rešenja Okružnog suda u Beogradu Gž. br. 7722/04 od 30.3.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 24.1.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE rešenje Okružnog suda u Beogradu Gž. br. 7722/04 od 30.3.2005. godine i predmet vraća istom sudu na ponovni postupak po žalbi.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Četvrtog opštinskog suda u Beogradu P. br. 312/03 od 02.2.2004. godine utvrđeno je da tužilac nije otac tuženog - maloletnog VV, koga je rodila tužena BB dana __. godine, u toku trajanja braka sa tužiocem. Tužena BB je obavezana da tužiocu naknadi troškove postupka u iznosu od 80.150,00 dinara.

Rešenjem Okružnog suda u Beogradu Gž. br. 7722/04 od 30.3.2005. godine, presuda Četvrtog opštinskog suda u Beogradu P. br. 312/03 od 02.2.2004. godine je ukinuta i tužba odbačena.

Protiv navedenog drugostepenog rešenja tužilac je izjavio blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Tuženi su dostavili odgovor na reviziju.

Vrhovni sud je ispitao pravilnost pobijanog drugostepenog rešenja na osnovu ovlašćenja iz čl. 386., u vezi čl. 400. st. 4. ZPP i ustanovio da je revizija osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac i tužena BB bili su braku od __.1991. godine do __.1995. godine. U toku trajanja tog braka dana __. godine rođen je maloletni VV i u matične knjige rođenih tužilac je upisan kao njegov otac u smislu čl. 86. Zakona o braku i porodičnim odnosima. Dana 04.7.2001. godine tužilac je podneo tužbu radi osporavanja očitstva, jer je iz razgovora sa zajedničkim prijateljima saznao da je u periodu mogućeg začeća deteta, a to je bilo pre zaključenja braka, tužena održavala intimne odnose sa drugim čovekom, dok je njihova veza u tom periodu bila u povremenim prekidima. Zavod za transfuziju krvi je nakon obavljenog ispitivanja genetskih markera u krvi stranaka, dao zaključak i mišljenje da se tužilac isključuje iz očitstva maloletnog VV. Iz iskaza svedoka GG utvrđeno je da je tužilac u toku juna 2001. godine saznao za činjenicu koja dovodi u sumnju njegovo očitstvo. Naime, navedena svedokinja mu je ispričala da je u junu 2001. godine od izvesne DD, kod koje je prethodno dolazila tužena BB, saznala da joj je tužena rekla da tužilac nije otac maloletnog VV, već neki drugi čovek, čiju sliku joj je i pokazala, a to nije bila slika tužioca, te je svedokinja ovo saznanje posle 10-15 dana prenela tužiocu.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtev, smatrajući da je tužba podneta u roku iz čl. 102. Zakona o braku i porodičnim odnosima, a da okolnost što je tužilac i ranije, u toku 1995. godine, podnosio tužbu sa istim tužbenim zahtevom, s tim što je taj postupak okončan povlačenjem tužbe, ne utiče na donetu odluku, pošto je tužilac u vreme podnošenja prve tužbe imao samo sumnju na okolnost da nije otac deteta a ne i saznanje o određenim činjenicama.

Drugostepeni sud je, uvažavajući žalbu tuženih, našao da je istekao subjektivni rok iz čl.102. st. 3. Zakona o braku i porodičnim odnosima u kojem je tužilac mogao podneti tužbu za osporavanje očitstva, pošto je imao saznanje o činjenici koja dovodi u sumnju njegovo očitstvo mnogo pre nego što je podneo drugu tužbu. Zato je odlučio kao u izreci pobijanog rešenja na osnovu čl. 369. st. 2. ZPP, nalazeći da je prvostepena presuda doneta uz bitnu povredu odredaba parničnog postupka i čl. 354. st. 2. tač. 4. ZPP.

Vrhovni sud nalazi da je pobijano drugostepeno rešenje zasnovano na bitnoj povredi odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. tač. 14. ZPP, jer njegovo obrazloženje ne sadrži dovoljne i adekvatne razloge o odlučnim činjenicama, a dati razlozi su suprotni utvrđenom činjeničnom stanju, na šta se osnovano ukazuje u reviziji.

Naime, prema čl. 102. st. 2. Zakona o braku i porodičnim odnosima, tužbu radi osporavanja očitstva muž majke deteta može podneti u roku od šest meseci od dana saznanja za činjenicu koja dovodi u sumnju njegovo očitstvo, a najkasnije u roku od 10 godina od rođenja deteta.

Činjenice koje dovode u sumnju očinstvo određenog lica mogu biti različite, pa time i dan saznanja svake činjenice posebno. Zato je, prilikom ocene blagovremenosti podnete tužbe, bilo potrebno utvrditi tačno koja činjenica je dovela u sumnju tužiočevo očinstvo, povodom koje je on podneo tužbu u ovoj parnici, kada je tužilac za nju saznao i da li se radi o istoj činjenici zbog koje je i ranije podnosio tužbu.

Prvostepeni sud je utvrdio određeno činjenično stanje na osnovu kojeg je zaključio da je tužba podneta u roku. Međutim, drugostepeni sud je zauzeo stanovište da je tužilac prekludiran u svom pravu, ne navodeći pri tom koja je to činjenica o kojoj je tužilac imao saznanja znatno pre podnošenja tužbe u ovoj parnici i kada je tužilac saznao za tu činjenicu.

Pored toga, takvo stanovište suprotno je utvrđenom činjeničnom stanju o danu saznanja tužioca za činjenicu koja dovodi u sumnju njegovo očinstvo.

Prema čl. 369. st. 2. ZPP, drugostepeni sud će ukinuti prvostepenu presudu i odbaciti tužbu ako je u postupku pred prvostepenim sudom učinjena bitna povreda odredaba iz čl. 354. st. 2. tač. 4. ovog zakona, znači, ako je odlučeno o zahtevu po tužbi koja je podneta posle zakonom propisanog roka.

Sledi da je drugostepeni sud mogao doneti pobijano rešenje samo ako iz utvrđenog činjeničnog stanja proizilazi da je tužba podneta posle zakonom propisanog roka. Međutim, činjenično utvrđenje za sada ne daje osnova za takvo zaključivanje.

Zbog navedenih nedostataka pravilnost pobijanog rešenja se ne može ispitati, niti bezrezervno prihvatiti stav drugostepenog suda da je tužba podneta po isteku zakonskog roka.

S obzirom na prednje, Vrhovni sud je primenom čl. 394. st. 1. i čl. 400. st. 1. i 4. ZPP, odlučio kao u izreci.

U ponovnom postupku drugostepeni sud će otkloniti ukazane nedostatke, ispitaće prvostepenu presudu u skladu sa ovlašćenjem iz čl. 365. ZPP i čl. 377. Zakona o braku i porodičnim odnosima i ceniti žalbene navode na osnovu čl. 375. st. 1. ZPP, pri čemu će za svoju odluku dati jasne, pravilne i ubedljive razloge.

Odredbe Zakona o braku i porodičnim odnosima ("Službeni glasnik SRS", br. 22/80...) primenjene su na osnovu čl. 357. st. 2. i 3. Porodičnog zakona ("Službeni glasnik RS", br. 18/2005), a odredbe Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ", br. 4/77...), na osnovu čl. 491. st. 4. ZPP ("Službeni glasnik RS", br. 125/04).

Predsednik veća - sudija,

Dragiša Slijepčević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd